

Latwēeschu Amīses.

81. gada-gahjums.

Maksā,
Zelgawā fanemot:
 par gabu — 2 rub. 20 kop.
 par 1/2 gabu — 1 " 60 "
 par 1/4 gabu — 60 "
 Par adreses pahrmatu
 jamaškā 10 kop.

Maksā,
pa postu pe esubto
 par gabu — 3 rub. — 10 kop.
 par 1/2 gabu — 1 " 60 "
 par 1/4 gabu — 90 "
 Uf ahrēmēm 4 rub. 50 kop.
 2 rub. 30 kop., 1 rub. 20 kop.

Redakzija un ekspedizija:
 Zelgawā, Kangišeru eelā № 14.

Sludinājumi maksā:
 par rīhtu rakstu rindinu 8 kop., weelchpufē 20 kop.

Praktiski aistrādijumi pēe eestahšanās karaklaufibā.

No Karla Zelušča.

Kudens tuvojās ar ņawem preekem un ruhpeēm. Pēhde- jās peemēlē it ihpāšči toš mežalos, kuru azuraugeem-behleem jāeestahjās karēwju rindās.

Gahdigeem wezateem beefgan, pat daubš ruhju, wīsu ņagahdajot, lai pilnīgi un lahtīgi ņagatawotu zela somu beklam, aīswadot to tahtlā ņweščumā, kur uš wīra kameeščeeem gulšees greuhts, atibilības pilns ušderums. Wīsu wajadšigo ņinamā lahtībā ņagatawot war tīfai karēwja dšihwes un tās prašību pašinejs. Tadeht zeru, nebuhs neweetā — lai gan tīfai ihšs aīstrādijums uš teem preeščmeteem, wīnu leelumu un daubjumu, kuri nepezeeščami wajadšigi jaunajam aīgahjejam. Wej tam ari wehl peeminešču zitas karēwja dšihwes ņwarīgatās prašības.

„Zil garu, platu un augstu lai taīfu lahtīti juhsu deklam?“ tā wajajaja galbneeks maneem wezateem, kad man, ņho rindinu rakšitajam, bij jāeestahjās karaklaufibā. Sinams, wezaki, newaredami nelahdus mehruš ušdot, aīstrādija, ka amatneeks labaki ņināščot. Un tas ņinaja ari, bet tā, kā pats eedomajās. Eš ari domaju: kā uštāfīs, tā buhs labi. Bet tīfai wehlat noprātu, zil tahda rihloščanās war buht un ari ir daubšōs gadījums kluhdaina.

Eefams peewedu lahdites prašwumu, aprahdīšču, ka tai patešji leela loma weenlahtēščā karēwja dšihwē. Lahdites no- teiktā weeta ir ņem gultas (nahrām). Eilīhš ta augstaka par wehdejām — to wairš newar tur eewetot. Nu rodās wīfai nepatīhšamas ruhpes. Lahdite janoleeļ zītā weetā, attahlatu no gultas, kur to allašč newar ušluhtot, waj, kas wehl sīktaki, daščreīš pat japašrdod un tās weetā jāeegahdajās zita, ņinama leeluma.

Swēščumā pirmajā laikā greuhti ņēhrtēes no dšimtenes līhšneētās leetas. Tur netil ween ņweščhi laudīs, bet ari newerasti dšihwes apstahski. Apluhšojot ņawu kašitī un tās faturu, tu juhtees tuwu pēe ņawem, fatrs līhšpanemts preeščmets it tā tew runatu pretim mahtes walobā.

Lai līhšpanemtā lahdite deretu ņawam noluhštam, wīna nedrihšt buht augstaka par 14 zelleem; garuma un platuma ņinā war rihkotees ņwabadafi; bet lai waretu eelikt wīfus wajadšigos preeščmetus, tad garumam jābuht ne mafal tā 2 pēh- das un platumam — 14 waj ari wairal līhš 16 zelleem. — Lahditei jābuht ar labu, greuhti patahlehdšamū zaurduru atlehu. Pēedšihwojumi mahja, ka no wisglehwalās lahdites, ja tīfai tai kreetna atlehu, nelas nepašuhd. Tadeht wehriba jāgreēšč it ihpāšči uš atlehu labumu; neštahdē pat diwi atlehu, weena eelšč un otra ahpūs (zaurduru un pumpinas).

Eitums newāleedš meera laikā turet paščam pēderoščas un itdeeniščā dšihwē wajadšigas leetas, kā wešču, ņahbatas un zitu apgehrbu.

Mahte, tuwejee radeneeki, līhgawa, daščreīš pat laulata draudšene, aīšwadidami jaunonemto, to wiswairal apbalwo ar wešču. Daubš weščas un zitu wajadšigo leetu gan nebuhs par sīktu, bet labaki gan ir, ka tīfai tīdaubš panem līhš, ka war lahtīgi un tīhri apgehrbtees; pahrat panemtas leetas netil ween leeki aīņem telu kašitī, bet padara ari to pahrat ņmagu neščanai.

Lai waretu lahtīgi wešču mainit un tīhri ņawu gultu ušturet, nepezeeščami wajadšigs: 6 krellu un tīkpat daubš apahšč- bīhšu, 4 dweeku, 4 (ari wairal) mutes latatīnu un 6 pahrū autu. Ar wehdejo apgehrba gabalu mehš, Latwēeščhi, maf pašihšami, kaut gan wafaras karstajā laikā tee ir daubš praktīfaki nelā jēšes. Wīnu garums — 1 1/2—1 3/4 olekts, platumš — plauk- ņitas platumu pahrat par lahtjas pēhdas garumu. Wislabatee auti ir no parupja paščaušta audelka, pēe kam malām jābuht neapwīhletām. Tahlat — spīlwens ar diweem pahrweklameem, gultas bekiš un diwi palagi; gultas maīfa naw wajadšigs: to dabon no krona (daščās weetas dob ari beki un palagus). Tad wehl — weenu ņahbatu un diwas drehju birštes, spoguli, kēmmes, 1/2 z. seepju, labatas naši, neleelas ņēhēhres, koka eš- damo karoti, kruhšinu ar apahščtāfi un tehšlamu. Pēhdejā it labi nober: garā zelā tā eetaupis daščus rubkus, kur dšēl- zeku pēestahmēs wāhritu ušdeni war dabut par wēli, turpretim glašje tehjas maksā 5 kop. Der ari panemt diwas audelka lūlites labas labatas leelumā, weena ņuچارu (kaltetas maīšes), otra zitu ņmalfo leetu glabāščanai.

Eilīdaubš par zela ņomas ņataīščanū. Tagad peeminešim, kas jaunajam rekrutim jāeewehro no ta brihščā, kad aprīnka kara komīšija tam paščubina, ka tas derigs karaklaufibai.

Ar latru gadu eefauzamo Latwēešču jaunelku starpā pa- leelindš to ņaitis, kuri nolīkufchi eščamēni par tahtkolos kuru, un tadeht teem tās kara-ņpehla nodalās, kur jādeen 4 gabi 8

mehneščhi, kā kawalerijā (jāhtneekōs), ņapeeru bataljonōs un zītur klaušības laiku par weenu gadu paīhšina. Bet ar to ween ne- pēeteel, ka mums minētā apleezība kabatā: ta ņinamā laikā jā- stahda preeščā aprīnka kara-ņomīšijai, — tuhtin pēh paščas nonemščanas. Eitums noteiz, ka wehlat (kad jau pawīfam jā- aīseet) preeščā zeltas apleezības newar tapt eewehrotas un to pēedšihwo daščs labs. Tas tamdeht, ka ir bijuščhi gadījumi, kur — it ihpāšči pēe Mošus behleem — wehlat ušrahdītās apleezības iščrahdijuhšās par wīllotām. Gadījumā, kad nen- wehščamū apstahku behl nelahdi naw eephejšams ņawu ap- leezību nodot ihstajā laikā, un ja pēh tam aprīnka kara-ņomī- šija leebjās to eewest formulārā — tad atleekās tīfai weens zēščh lai nepašaudetu zaur iščlīhtību eeguhtas priwilegijas: — luhgt uš Wisaugtāto wāhru, ņawus dokumentus pēe luhguma raksta laht pēeleetot. Man ņinami wairal iščahdi gadījumi, bet wīši tee tapa eewehroti un luhdšeeem preeščkirtas nopeln- nītās teefības. Tas gan noteel, ka līhš atbildes laīkam aī- tel daščhi mehneščhi, daščreīš pat gads un wairaf.

Pēhž notezejuščām 10—12 ņagatawoščhanās deenām jāee- eerodās pēe aprīnka kara preeščneela, kur noščkīro, kur kat- ram buhs jādeen. Zeelalā daka no Latwēešču jaunelkeem top kuhitita uš Poliju lahtjeneekōs, mafal — uš gwardiju, kawale- riju, artīleriju (leelgabalneekōs) un iščheneeru bataljoneem. Daščreīš ļauj ari iščehleetes beenet, kur katrs grib, tas ir waj weenā waj otrā no nupat minētām kara-ņpehla nodalām. Sta- totees uš deenēta gadu ņaitu, labaki buhtu lahtjeneekōs, gwar- dijā un artīlerijā, kur jākalpo 3 gabi un 8 mehņ. Bet tur, iščemot artīleriju, pašneedš tīfai tahdas praktīfšas ņināščanas, kuras no- ber weenigi aktīwam karēwim; pēhž nodomateem gadeem, pri- watā dšihwē, tās naw ne no lahdā ņwara. Pawīfam zītadi ir, kad dabon deenet iščhineeru kara-ņpehls, kur deenēta laīks ir gan 4 gabi 8 mehņ. (teem, kas beiguščhi tahtkolos kuru, par gadu mafal, t. i. tīkpat kā lahtjeneekōs — 3 g. 8 m. Bet ņhe mahja tahdus amatus, kas nober ari pēhž nodeeneteem gadeem, mahjā pahrghajuhšam, kā koka amatu, atminu, zelmu un tam- līhšīgu zeetu preeščmetu ņkaldiščanū ar ņprahgštoščām wee- lām, telegrafēščanū un dšēlžeku taīščhānu. Semīščhi labas weetas dabon tee, kas deen telegrafa rotās un dšēlžefa batal- jonōs. Šchais kara-ņpehla nodalās retu lahdū atrahīfat, kas palizis uš otra deenēta, kaut gan, par peemehru, ņeldwebels pēe wīfa brihwa dabon līhš 175 rubl. gada algas un pēhž pīr- mājēem diweem wīrsdeenēta gadeem weenreīšgu 150 rbl. leelu pabalšū. Turpretim lahtjeneekōs wīrsdeenēteeku weetas ar- weenu aīņemtas.

Weidšot newaru atstahst nepeeminejis, ka tee jaunelki, kas deenēta laikā lahtīgi un tīkumīgi ušweedās, pēhž notalpoteem gadeem, garīgi un meefīgi weeli buhdami, jūtīšees apmeerinati ar ņalbu apšinu kruhtis, ka ir iščlīhtijuhšhi ņawu peenahšumu — tehwiju fargajuhšhi. Teem deenēta gadi wehlalā dšihwē iščlī- ņees kā jauks ņapnis, kā mihtas atminas.

Bej pawīfam zītadi ir ar teem, kas iščajōs deenēta ga- dōs padōdās nekreetnāi, netīklai dšihwei, kuras augi — wene- rīfšas ņimības — dašču labu ņamaitā uš wīfu muhšču. Weh- bigatu ainu newar preeščā stahditees, kā tahda jaunelka ņah- wōkli, kas, nodomamees azumēkla kaīšlībām, ņabojā ņawu dah- go wefelību un pēe tam wehl uš wīsu ņchās pašaules dšihwes laiku. Zil tur ruhgtu ašaru netop iščleetas! Tehws, mahte, tuwejee rabi, daščreīš pat līhgawa, reti laulata draudšene*) newar nekur rīntees, ilgodamees pēhž ta brihščā, kad pēhž da- ņeem gadeem pahrtrahīšees wīnu mihtlulis, mihtščhi pēederigs katram ņawā ņinā. Weidšot wīnšč nahl... Eīrņniga un ņa- jūhšminatā atkalredēščhanās, wairatreīšiga iščuštīščhanās un ašis preeča ašaras... Bet — al wai! — wehlat ņchis pree- ta ašaras pahrwehščhās par ruhgtām, ruhgtām behdū ašarām: ar ņirņnigeem iščuštēneem ešam eemantōjuščhi ruhgtu flogu — neščeebināmu ņimību...

Wiswairal top grehtōts paščās pirmajās 3—4 deenēta deenās, kamehr aprīnka pilšehtā turpinās nodalīščana, kur kat- ram jādeen, un ari aīščēloščhanas laīka sprihdi. Semēši weegli ušminami. Pirmajās deenās katram ir wehl ņawš grafišs, ar to eegahdatees ņihwo. Tamehr ņižhina behdas, kamehr līhš ar tām pašuhd ari ņaprašana. Nepeedšihwojōščee un pa daīai ari newainģee lauku puikas (daščs labs par wenerīfšām ņimī- bām nešin nēla un tīfai deenēta pīrmoreīš dšird to wāhruš), no daščem negeheem — it ihpāšči pilšehtneekem — ņubi- nati un gumbiti, troščhnodami bodās uš netīklības weetām un — grimšt... Zelā weens, otrs gan warbuht wehl daščhijās par ņelām, par lahdām tas dširdejis un lahdas war buht wīnu pekles gahjeenam. Bet to norahj un eedroščhina gudrineeki. — Un iščahdās baščas naw weļģinas: galā noahšot, kara aščrīšs, druhmš kā pēhrons, apleezina, ka diwas treščdalas no pēe-

nahluščhās rekrufchu partijas ir ņimas... Kas ņalehruščhi weeglasas ņimības, teem tās wehlalā laikā ir par beedina- ņchānu. Bet behdigi ir ar teem, kas ušmatščkērejuščhi tahdu ņimību, kas reīš ar ņawu upuri nobeidšās lapā... Tas ir ņchāufmīgi!...

Eš justos newāfami laimīgs, ja ņchās rindinas iščfargatu kaut jel tīfai ari weenu Latwju tautas behlū no tās dšihwes, kas gahšč ņamaitaščanā netīkween wīnu pašču, bet ari wīfus wīna pēhžnahjejus. Gruhti ir ņchee tehmu grehši, kas ņchahdōs gadījums top peemellei pēe behr- neem līhš treščam un zeurtam augumam... Un juhs, Latwju jaunelki, nemat pēe fīrds un pahrdomajot to, ka no jums atfarajās netīkween juhsu pašču, bet ari wīfas tautas lablāhģiba, — pahrdomajot un eeraugat, zil leels un ņwehts peenahšums gul uš juhsu kameeščeeem: — tad juhs ņwehti, ar nenogurtošču zīhtību fargafat to dahrgo mantu — wefelību, kuru juhsu tehws — mahte jums dewuščhi un kura jums tahda pati neamaitata atkal jānodod tahlat.

Ar ruhgtu fīrdi leeku ņpalnu pēe malas, eedomadamees par ņchāufmīgo patešību, ka no 4000 deenejuščeeem Latwju jau- nelkeem uš dšimteni atgreēščās ne tīfai dešimteem, bet ņimteem ņamilljas dšihwei nederīgu ložeku. Wīndš ņhepņjās tahrs, kas tautas un zilwezi graučh paščā zelām.

No ahršemēm.

Kongrešs Armenu leetā, Brijelē.

Armenu ņahwōkli, kureem allašč jāzeēšč no Turzijas ņma- gās rotas, arweenu greēšis uš ņewi leelalā waj mafalā mehčā leelwalstju wehribu. Kā lahtajēem jau ņinams, kreemija un Franģija nošuhitjušhi ņewiščhūs konjulus uš Armeniju, lai eepa- ņištōs uš weetas ar Armenu tautas ņahwōkli Turzijas juhgā. Armenu tautas labā nupat Brijelē noturets ņarptautīfšs kon- grešs, kurščh beidšees 5. jūlijā (pēhž wegā kalendara). Šchīni kongrešā jēb ņaeimā, pēe kuras pēedālijuhšees wīhri no daščā- dām politīfšām partijām, daščadeem uščkateem un tizībām, nu daubpūšīgi un plaščhi pahrrunats nabaga Armenu tautas beh- digais līktenis un meleti līhšēkli, kā to ušlabot meera zelā, kā to padarit daubšmaš pazeēščamalu un panēšamalu. Eepa- ņištīmees tuwaki ar kongreša darbību. Līhš ar to mehš reīš eepaņištīmees, kā allašč parafis ņajit, ar „Armenu jautajumu“ wišpahrigi.

Kongrešu atklahja ar runu kongreša pēedēnts ņenators Ušō-de-Vage. Wīnšč iščkaidroja, ka līhšščim pēe kongreša ne- hmuščas dalību wairal nelā 2000 peršonas. „Mehš wīfi,“ — tā wīnšč ņajija, — „ešam dšīki pahrleezināti meera draugi. Ja nu mehš ešam ņanahluščhi ņchodeen ņchīni kongrešā, tad uš to muhs paščubinajušhi ne tīfai muhšu peenahšumu apšina pret nelaimīgu tautu, bet ari apšina, ka tās zeēščhanas un ņpaīdi, to zeēšč Turzijas Armeni, apdraud wišpahrigi Eiropas meeru. Zēndamees eeguht ņaidru pahrkatu par Armenu leetas ņah- wōkli, mehš līhš ar to atwehščim ņabeedribas ņpreedunam un Eiropas leelwalstīm ašis. Wīnas newawēšees tad aktīwi, ar darbeem ņpert lahdus ņokus Armenu labā.“ Pēhž ņchis runas garatu preeščhnešumu zehla preeščā amīses „Pro Armenia“ redaktors Pjers Rīlģars, par Armenu wišpahrigo ņahwōkli Tur- zijā. Ušauklamees uš raporteem, kuras ņawām walībām lai- buščhi Eiropas walstju konjuli Turzijā, un uš priwatwehštulēm, preeščhlahtajās aīstrādija uš to, ka, ja ari Armenu leelīfā ap- laufchana Turzijā pēhž 1895. gada mitejušees, tad tomehr at- ņewiščhī wārmahģības darbi no Turku pušes wehl loti beēščhi nahšot preeščā. Tā tīfai lahdas deenas preeščh kongreša ņah- ņchānās peenahšufe ņina, ka pahrtraulka ņatīfšme ņarcp Muščhas un Saunas pilšehtām un wīfas kara weščhanai derigas weetas eenehmūščhi Turki un Kurdi. Ušmahģās jautajums, waj tīfai pa to laiku, kamehr ņche apšpreešč, kā pazēli un ušlabot paga- lam nošpēsto Armenu ņahwōkli, ņchīnis pilšehtās nenoteel tahda pat zilweku ņakteščhāna, kā 1895. gada, par kuru ņinas pēe- pēeda katru nodrebet? Wīms newajaga wēli tehret laiku. Muhsu peenahšums ir aīstawet Armenu apkaufchānu wairumā wīšeeem teem līhšēkēem, kaģhi ween atrodās muhsu rotas. Wišadā ņinā peenahluščhās ņinas leezina, ka, ja Eiropa neīšees no ņawa ņašinguma ņahwōkļa, Armenu apkaufchāna no Turku pušes at- lahtōšees un warbuht wehl ar dubultu ņparu. Runatajš ih- paščhi tuwaki aprahdija uš tai ņinā behdigo Armenu ņahwōkli, ka teem naw neņahdu teefību, ka ne wīnu mantu, ne dšihwību newāfargā nelahdi ņingribi lītumi. Wišpīrims Arme- neem Turzijā naw teefības, ņwabadi, pēhž patīščhanas mainit ņawu dšihwes weetu. Wīni pēeņpēeši katrs uštūretees tajā weetā, kur nu weentēis ir. Wīni nedrihšt, ja negrib nešt fodu uš muguras, pahrret no weena pagasja uš otru, nemāš nerunajot

*) Deenēta atrodami reti pēejejuščees Latwēeščhi.

no tam, ka tee nepar bes fewischas atkaujas no lauceem pahreet uf pilsehtam, waj no pilsehtas uf pilsehtu, waj uf ahrsemem. Seelas dalas Armenu mantas stahwolkis Turzija pawisam behdigs. Wet ka sinams, kamehr weena tauta paleel itai nabagu tauta, wina ari nepar nezil uf preekschu tift. Turku nobolku peedfimeji netaupa nelahdas spaidus, lai til isspeestu wairat nobolku. Melautrejas pat spihdfinat, mojit. Teesa, — peshimeja runatajs, panishtufcheem Armenu lauffaimneekem ir femneeku banka, no furas war naudu aisseenet. Wet tur jamalka tif augsti prozenti un ziti noteikumi til flikti, ka tahda banka nabaga femneekem wairat par postu, neta par labu. Tahlat runatajs aistrabidja uf dascham wainam, ko pahrmet Armenu tautai. Ta beeschi fatot, ka Armeni nepelnot nelahdas lihdsjuhtibas, tamdehl ka tee paschi efot leeli zilweku dihrataji, isfuhtjeji, auglotaji. Wet schis pahrmetsum efot pawisam nedibinats. Pateesiba dewinas besmitas dalas no wifas Armenu tautas peederot pee femlopu un strahdneeku laufschu schkiram. Ta tad jau pats par fewi faprotams, ka wifa trihs miljoni leela Armenu tauta nepar buht itai issuhjeji un auglotaji. Tahlat nemas wairat pamatoti naw ziti apwainojumi. Wif mini teel dibinoti uf azim redsameem Turku meligeem apwainojumeem. Appkatot tumatu schos pahrmetsum, wini, fama tuffchuma dehl, isfchikhi ka seepju burduki.

Armenu jautajums, — runatajs peshdigi peshimeja, — war tift isfchikris trejada kahra. Wispirms winsch war tift isfchikris ta, ka paschu Armenu nemas wairs nepaleel wirssemes, t. i. ka Turki apkauj wifas Armenus, no leela lihds masam. Otrahrt winsch war tift isfchikris ar to, ka Armeniju peemeeno kahbai Eiropas leelwalstij. Daschadu cemestu dehl jadoma, ka praktiska dshiw schahba Armenu jautajuma isfchikschana buhs gruhti iswedama. Tad atleel wehl treschais zefsch: paschu administrasijas reformu iswedchana Turku Armenija. Jo weegliti tas iswesti tamdehl, ka leelwalstis war schini leeta atfauktees uf Berlines lihguma (no 1878. g.) 61. paragrafu, kuresch peshchir Armenum sinamas teefibas. Franzijas ahrleetu ministris Delafse jau fanehmis preekschitumu par reformu wismasalo apmehru, furas buhtu iswedamas Armenija. Scho reformu staita siarp zitu nahk Eiropeschu gubernatora eezelchana Armenija, ar wifu leelwalstiju peetrifchana. Schim gubernatoram buhtu peeschiramas paschas administratiwas pilnwaras. Tahlat no Armenum buhtu jafastahda semes fargu pulki, Eiropeschu ofizeeru wadiba. Bes tam buhtu iswedamas ari zitas nepereezschamas reformas. Kongresam, — ta preekschlasitajs nobeibsa fawu preekschlasijumu, wajaga ko darit, zitadi katrs, kas paleelas weenalbhigs pret Turku Armenu zeeschamam, paleel lihds balibneels pee noseguma, kuru pee wineem pestrachda.

Otru deenu stahjas pee daschadu rezoluziju nobalofschanas. Par Berlines lihguma 61. paragrafu (reformu iswedchana Armenija) pirmas runaja Schorefs. Winsch isfchidroja Armenu jautajuma prinzivielo nofihmi. Mehs par dauds weegli, — faszija Schorefs, nofodam augstakals aprindas un walstiju diplomatiju. Mehs aifmitstam, ka gabijuma, ja tautas sinatu wifas tas breefmitas aptaufschanas, kas noteel Armenija, ka tad Armenu jautajums fen jau buhtu isfchikris. Resinaschana wairat neta naids bij tas cemests, lamdehl Eiropa neta nedarija Armenu laba. Armenijas atbalischna no Turzijas war buht par zeshloni karam. Meera draugi ta nepar isfchikri Armenu jautajumu. Wuhl, tamdehl muhsu pirmas, zeeschalois prasijums ir — iswesti Turku Armenija bes kaweschanas paschas reformas. Te nepar eebilti to, ka leelwalstiju kopigi fohi Armenu laba war fatrihjinat Turzijas neaifskaramibu. Arminefimees itai to, zil laimigi tita isfchikris Kretas falas jautajums. Loti iplatijuschas domas, ita Armenu jautajuma isfchikschana buhtu weenas leelwalstis rotu darb. Tahdas domas ir aplamas. Zilweki, kas to faha, — nobeibsa Schorefs, — man atgahbina spiritistis, furi gaisa reds eedomatas rofisa.

Ar otu nolehmmu kongress issteja fawu patifchamu par Kreemijas un Franzijas koleem, kas fawus konsulus nosuhtijuschas uf Turzijas Armeniju, lai eepahidias tur ar Armenu stahwolkis. Kongress tahlat nolemj uszainat zitu walstiju politifkos darbineekus, lai tee pastubina fawas waldbas uf tahdeem pat koleem.

Trescha rezoluzija bij schahba: Kongress isfata zeribas, ka Eiropas awifschneeziba, dshita no taisnibas un zilwezibas juhtam, paschi eewehros Turku Armenu stahwolkis un winu waijaschanas. Tai nahlofcha Armenu draugu kongressa, — faszija tahda runataja, — teel fahuti pee wahrda un peshiti pee kaunastaba wifai laifkrasiti, kas atteizis isfnot muhsu sinojumum. Schis preekschlitums tita penemts weenalbhigi. Pehz tam, kad wehl bij runajuschu wairat runataji, kongressa presidents fawa beigu runa aistrabidja uf to faktu, ka teefibas ideja bes miteschanas eeguht jaunus panahfsums wifas semes, arween wairat un wairat pahreet tautu un walstiju apfina. Paturefim tizibu uf nahlamibu. „Wet tagad,“ — klaufitajeem staki fmejotees, nobeibsa runatajs, — „pateegimees beigt, tamdehl, ka muhs jau fen gaida polizija... Apmeerinajeetees... wina gaida neta tamdehl, lai fahutu muhs fawu ka Turki fawu Armenus, bet tamdehl, lai fahwelele polizijas preekschneela birgermeistera Rennisa fahwelele wadiba pawaditu un dotu aistrabidijumum mums pee pilsehtas rahuschu aplufschanas.“

Nahlofchats Armenu kongress, ka „Muf. Wef.“ fimo, tiffchot noturets jau nahlofchu gadu Wifefel, tur jau eewehleta pastahwiga komiteja no Armenu draugeem. —

No Austro-Ungarijas. Weenoschanas jautajums. Wfu walstiju ahrleetu ministris Woluhowfkis un abi presidentministri, Korbers un Sells aifbrautuschu uf fchlu, lai stahditu keifaram preekscha pahrfatu, ka stahw leetas ar Austrijas un Ungarijas lihguma atjaunofchana.

— No Galizijas fimo, ka tur radusis dshwa kufiba weetejo eebfchwotaju starp, ihpaschi uf lauceem. Bihstias, ka war notift pat aifnaina fadurichands. Naids aug no abam pufem, t. i. no semes ihpaschneekem uu lauffstrahdneekem. Zhpaschneeki nitnojds par to, ka taisni preekscha pascha plaujas laika (japeemtin, ka rashja rahdas buht schogob ihsti bagata) wif strahdneeki, tihri ka norunajuschu fawa starp, neweens nehghit pee darba, eelams tiffchot apmeerinati winu prasijumi. No fawas pufes femneeki doma, ka teem teefibas ismantot preekscha wineem azumirli labwehligos apstahllus un nepeelaist schogob tas neezigas strahdneeku algas (15—30 kreizeru par deenu), ko malkaja muifschu ihpaschneeki daschus agrafus gabus. Schi kufiba tamdehl jo eewehrojama, ka pat fihlgruntneezini nem lauffstrahdneeku pufi. Ta pat tos aifstahw weetejas pagastu preekschneezibas un garidfnueziba. Daschus weetas, ka peem. Surawa, pagasta wezalais un fchirweris paschi aifstrenufschu kahdu fints strahdneeku, furi gribeufschu strahdat apascha kopigi norunadam darba zenam. Kufiba pahrmehmuse jau Peremifskas, Gufjatinfkas, Salefchschiptas un Sloschowskas apgabalus. Weetejee muifschu ihpaschneeki pagehr, lai Austrijas waldbiba nahk teem palihga, un isfuhta falbatus, kas nolopj laufus. Tomehr Austrijas awifes beebina fawu waldbu no tahda fola, jo tam waretu buht loti behdigs fetas. Nehahda fima newajagot atfaut weetejam Galizijas waldbibas eestahdem fawem lihdsfelkeem apfpreest kufiba. Aifrahdot uf Galizijas femneeku panishtufschu stahwolkis, Wihnes awifes pahrllezina Austrijas waldbu, buht loti usmanigai, iswehlot lihdsfelkus nemeeru apspeeschana. Bajagot aifstah Galizijas femneeku teefibas, ismantot ari fewis laba schigada kuplo rashu, uf kuru wifai litufchi tahdas leelas zeribas.

No Franzijas fimo par nepanesamu karstumu, kas tagad tur pastahwot jau ilgaku laiku. Fihbeguschu ihsti leeli mefcha gabali. Pee dsheschanas peetruchis zitu laufchu, ka wajadsejis fuchit falbatus.

Daschas blehdibas rahdas buht peenahktas juhras leetas. To leezina fetofcha telegrama no Parifis 29. (16.) julija: „Prezidents Sube parafstija nolehmmu, zaur kuru Tulonas marines prefekts, admirals de Demons, un Atlantijas juhras diwifijas komandants, admirals Serwans, atzelti no fawem amateem. Soki pret pehbejo sperti dehl fakteem, kas notilufchi teefas preekscha un kuru dehl eefahkta ismekleschana. Kadehl Demons atlaists, wehl naw fchidri sinams, tiffchu usmanibu pelna kahda wina faruna, kura winsch nopalajis marines ministriju.“

No Anglijas. Behnina iswedfeschanas, ka „Kreemu tel. agent.“ fimo, ehot setmigati uf preekschu, neta to agral fagaidijuschu. Nehta ahtri fahfihitot. Ja negadotees tahdi neparedseti faheschgijumi, tad kehniusch bes leelam puflem istureschot kroneschanas zeremonijas. Tiffchu pehz wairat ahrtu domam kroneschanas deena (27. julija pehz w. t.) par agtu nolika. Londonas augtakajds aprindas apgalwo, ka kehniusch kroneschanas deena neattaufschot dauds eei. Winsch fpereschot itai daschus folus Westminister. Ahrtu personals wifu laiku buhschot tam tumadam.

No Rumunijas. Rumunijas kehniusch, ka „Kreemu tel. agent.“ fimo, 2. augusta (20. julija) eerabifchotees Wihne, lai deenu pehz tam wehlat brauktu uf fchlu pee Austrijas keifara weefods.

— Jaunajai ministrijai buhschot schahds fastahws: padomes presidents un fara ministris — Sturbsa, lauffaimneezibas — Aurelians, justizijas — Statofko, eefschleutu — Palladifs, atlahtu darbu — Stoizoffo, tautas apgaismofschanas ministris — Garets. Bijufschais atlahtu darbu ministris Bradhiano tiffchot eezels par ahrleetu ministri, Kofinefko par fmanifschu ministri.

No Turzijas. „Kreemu tel. agent.“ telegrafu no Konstantinopoles 18. (31.) julija: „Uf Serbu artibifstapa, Kreemu diplomatifka agenta Schifcherbatschowa un okumenifka patriarta peeprasijumu, lai Turzija gahdatu, ka teel atzelti Detfchaminas Koftera aplenkums zaur Albanum, Turzijas waldbiba nosuhtija turp pulku falban, bet tee neepsehja Albanus aifbifit un wajadseja atsee, neta nepabarijuschem.“

No eekschsemem.

No Peterburgas. Kreemijas zukura iswedumi. No 1901. gada 1. septembra lihds schim Kreemijas zukura uf ahrsemem pawisam iswestis 7,749,935 pudu; no teem 2,658,711 pudu rafinades, 4,732,873 pudu balta smilfchu zukura un 238,351 pudu dshelena smilfchu zukura.

— Tautas apgaismofschanas ministrija isfchidrojufe kahda gabijuma, kad realkolas otras klases skolneeku gribeufschu bes eefamena pahrzelt uf gimnasijas otro klasi, ka pee tagadeseem nofazijumeem tas newarot notift.

No Schemachas un aplahrtmes fimo laifkrasiti, ka tur wehl laiku pa laifam atfahrtjotees ne wifai stipras femestrihzes. Eebfchwotaji pastahwigi isbailds, ka til netiltu aprakti sem drupam. Tifflihds fahufstams kahds katrizinajums, wif stehfotees tuhlt lauka no mahjam, kuru tur pawisam maj atligees. No mahjam wiswefelata ufurejusees pirts. Wet ari to eebfchwotaji apmeklejet ar leelato apdomu. Wini fataifotees pa leelateem pulkeem kopa, bet uf reisi pirti masgatees ehot itai wufe, kamehr otra pufe ar eefcha eegahufschu drehbem stahwot ahrpufe ita uf wakli. Droschibas labad logus un burwis turot wakli, lai pee mafatas aifgrabefschanas waretu no pirts ootees lauka.

No fchadowas aplahrtmes (Nowgorodas gub.). Daschadas fimas. Meti kad aminamees peebfchwofschu til nepatihfawu pawafari, ka schogob. Labi wehl, ka no leelakam naktis falnam tilam pafargati. Ta ka isg. rudent sneegs uftrita un palika uf nefafalufschu fenni, tad seemas sehja dascheem stipri bojata. Wispahrigi tomehr war apmeerinatees. Wafaraja lihds

schim stahw labi. Semifschu awjas weetam ir tahdas, ka labaki nepar mehletees. Redjes, kahds buhs birums. Ahbolinfch, famehra ar dascheem agrateem gadeem, aubfis ihsti labi. Zapat ari fahle plawas. Wet til nu ir bahgas, ka winu wifu waris fawablt, jo tagad gandrihs katru deenu lihst. Depat jau Zehkaba deena preekscha burwim, bet daschs faimneeks ir wehl til loti maj lopbaribas atligis feemai. Kas nofakats, tas gandrihs ari wifs pahrdots. Ahbolinam tagad wideja zena ir 35 un feenam 25 kap. pudu. Sweetis, ko pahrdobam, malka ap 25 kap. mahrzina. Wif pahrlleziga flapjuma zeesch ari kartupeli. Bites teel dauds aifkawetas medus eewahfchana. Dauds weetas ir plawas til loti pahrlufschuchas, ka atleel loti maj zeribas tas wehl schogob dabut plaut. Tautonis.

No Pinfkas. Semneeki paschi fahf gahdat par skolam. Schejeenes aprinta femneeki fametufchi 3000 rublu amatneezibas kolos dibinaschana.

No Omfkas. Nahwes fods. 18. julija no schejeenes telegrafu „Kreemu tel. agent.“ „Arestants Tetunfows, kuresch tita notawis zeetuma ufrawu, no fara teefas noteefats uf nahwi zaur paharichamu. Wif fagatarwofschanos noteefatajam dotas diwas deenas laika.“

Widfeme.

Par Widfemes wizegubernatoru eezelts Kaunas Gubernas wizegubernators, ihstems walstspadomneeks Rektudoms, ka „Wald. W.“ fimo.

Widfemes mahjitaju finode, ka laifkrasiti fimo, fapulzefchotees 28. augusta Pernawa.

Rigas mahzibas apgabala jauno furatoru, lambarlungu fchwofski, ka „Duna-Big“ fimo, schinis deenas fagaida atbrauzam Rigu.

Par Rigas tirdfnuezibas oftas preekschneeku, ka „Wald. Wefstn.“ fimo, eezelts flotes referwes leitnants Nasimows.

No Rigas. Zimes „Dseefmu Rotas“ isdoschanas leeta, ka „Rig. Aw.“ fimo, schinis deenas Rigu fapulzejas un fpreeda pulzinfch interefentu, to pulka ari wairaki nelaika Zimes audfetri, ka J. Sihle, Sermuflis u. z. Wifit tajas domas, ka Zimes „Dseefmu Rotas“, furas jau kopfch fen deenam ispirtas un wairs naw dabujamas, buhtu no jauna isdobamas, sinams, ta muflita, ka testia pahrlufhlotas un pahrlabotas, fur tas wajadfigs. Zil finam, ari Mufitas komifija (fewifschki Zuranu Andrejs) lolo jau fen schas domas, ka eewehrojamee Zimes dseefmu trahjumi buhtu atjaunojami — winsch pat jau fpehrit folus scho trahjumu pahrlufhluchanas fima. Wifada fima tagad jazer, ka reis warbuht drihjumu peebfchwofim, ka Zimes „Dseefmu Rotas“, kas fawa laika leela mehra aifbifwinaja dseefmu garu muhsu dshintene, atfal ees tautu.

No Rigas. Jauna tirgus malka uf Daugawmalas tirgus. No Widfemes gubernatora apstiprinata jauna tirgus tafke preekscha Rigas, ka „Rig. Rundfch.“ fimo, Daugawas tirgu jau no schagada 1. augusta nahfchot spehta. Pehz schas tafkes — isfemot tas personas, furas isleeto wairafchifchana eeguhtas tirgofschanas weetas, katram tirgotajam Daugawas tirgu par katru winam eerahbitu stahwefschanas weetu, weenu □ metru leelu — weenalga, waj fem klajas debefs waj fem leeweenem, jamalka 4 kap. par deenu. Metra dalas top aprehfinatas par pilnu metri. Ja tirgotaji ar pilsehtas walbes atfauju fawas prezes waj rikfus pehz tirgus beigam atstahj tirgu, tad wineem par deenu japeemalka pufe no tafke nofazitds malkas preeksch tirgus laika. Par wefumeem, pehz jaunus tafkes, jamalka:

par weenalhrfchu wefumu bes firga	— 12 kap.
leelatu	16 "
leeluum wef. rateem	20 "

Tahbi pat nobolki nodomati ari preeksch jauna Mefandra tirgus. Zitds tirgods lihdsfchitigece nobolki lihds nahlofcham gadam paliks spehta.

No Rigas. Weedinajums strahdneekem. Schinis deenas, ka „Prib. Kraif“ rafita, no Wahzijas eerabees Rigu kahds agents, kuresch gribot falihgt kahdu 100 muhrneeku un 200 gabneeku preeksch darbeem Wahzija. Agents folot brihmu zeku lihds Wahzija un trihs rubli par deenu un lihgstot strahdneekus uf trihs mehneschi. Spreeschot pehz wifu strahdneeku atstahstijumeem, no schi lihguma strahdneeki newarot fagaidit neta laba.

— **Dlas uf Gelfsch-Kreemijas** schini wafara, fahfpt no pascha pawafara, teel Rigu peewefstas arweenu daubjumd: mefeeluum wagonuum. Leelu daku no scham olam fuhta tahlat uf ahrsemem, fewifschu uf Franziju.

— **Par Rigas pontona tita eewehmumeem un isdewumeem** „Rig. Aw.“ pasneeds schahbus, daschada fima intrefantus fchaitus. Pehbejds 5 gabds no pontonu tita pilsehta eewehmufe 335,468 rbl. 20 kap. un isdewufe 185,320 rbl. 44 kap., ta ta atlitufchees pawisam 150,147 rbl. 76 kap. Sawu fima wifai eewehrojama, ka ar wifu scho leelo atlitufumu pontonu tita newstur pat fewi, bet preekscha wina ufurechanas pilsehta wehl ismalka katru gadu uf fawas fases leelakas summas. Ta wina ismalkajufe 1896. g. 2531 rbl. 71 kap., 1897. g. — 7414 rbl. 28 kap., 1898. g. — 8797 rbl. 15 kap., 1899. g. jau 19,361 rbl. 29 kap. un 1900. gada pat jau 23,663 rbl. 29 kap. Par pehrno gadu pilsehtas walbe wehl naw fephejufe isdot aprehfinu. Kad eewehro, ka pontonu tita tiffchana uf malka pilsehtai 602,795 rbl. 35 kap. un fcha kapitala debefschana un prosentumu nomalkafschana isdod katru gadu 33,153 rbl. 69 kap.; bet ka pilsehta eewem no fcha tita katru gadu zaurmehra 65,000 rbl., tad isnahk, ka preeksch tita ufurechanas ween atleel katru gadu zaurmehra 32,000 rbl. Kad nu bes scham summam pilsehta wehl ismalka preeksch tita ufurechanas katru gadu tahdas summas, ka peemehram, wairat par 19,000 rbl. 1899. gada un wairat par 23,000 rbl. 1900.

Rigā,
leclā Zehlaba
eclā № 30, Nīko-
laja eclās stuhri.

Leuzingera & Vogela

laukfaimneezības mašīnu tirgotava.

Walmeerā,
Rigās eclā
№ 32.

Peedahwā

Kulamas mašīnas un gehpelus

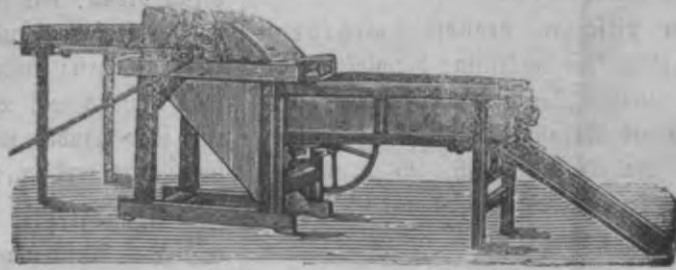
no Ph. Mayfahrt un Co. firmas Frankfurtā pēc Wainas.

Kulamas mašīnas

bsenamas rokām un gehpeleem peekš 2 un 4 zirgeem ar patenta rullīšu rīnku smehres lehgereem un patenta reewotām kuhleju sistēm.

Repahrspehti

weegla gaita, īstul tihri, nobīstī loti gauži un nolēeto loti maš. etlas.

500

leelakās godalgas.

Lotomobiles ar iswēlkameem rora katleem.

Twaika kulamas mašīnas

no Fr. Richterā Berlinē-Nahenawā un H. Wolfa firmas Magdeburgā-Bufauā.

Gevehrojamatās lotomobītu fabrikās pasaulē.

Rabības un sahles plaujamās mašīnas.

Peena separatori labakās sistēmas, kuri notreimo wislabati un ir weeglas gaitas.

Wisfadas mašīnas uš galwošannu.

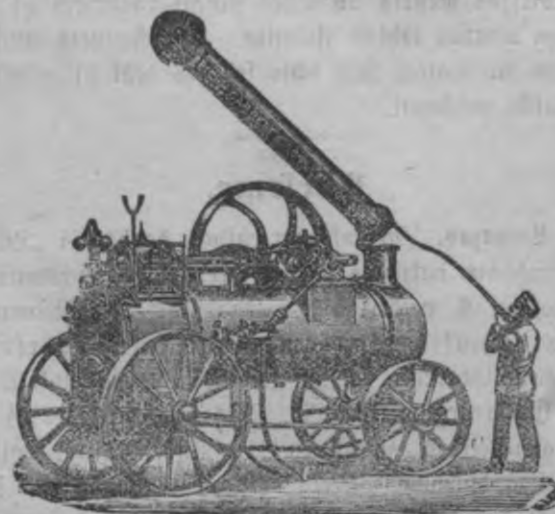
Ed. Zehder's — Rigā,

Karka eclā № 11.

Laukfaimneezības mašīnu noliktawa

eteiz

Richard Garrett un dehla Reistonā (Anglijā)

tā fen gadeem par labatām atsihtas un wisplahčaki īplatiļušās lokomobiles un twaika kulmaščin. wisjaunatās konstruļģijas.

Kulgarnituras pilnā fastahwā,

turas īstibri nosortētus, tirgošannai berģus graudus īšdod, ar 3, 4, 5, 6, 8, 10 un 12 zirgu spēku.

Webstuku adrese: Ed. Zehder — Rigā.

Gehpela un rokas kulmaščinās

wisjaunatās konstruļģijas.

Milwaukee

sahles plaujamās mašīnas

preekš tām

kuhlišču nolēekamās eetaises labības plaušannai.

Labības plaujam. mašīnas

jauns pahrlabots modelis.

Wahju Laukfaimneezības sabēdriba jata: Sahles plahweju galwenā pahrbauļģuma īnaktums ir peerahdīstis, tā sehdes dīnejs, kahds pēc „Milwaukee” ir, atsihtams par wislabato, ne tikai tā ar wīnu apgabatas mašīnas cet weeglat, bet mašīnu dīstičana ar sehdem ir arī droščaka un trauzejumi weeglat nowēščhāmī. Kuhliščā sehdes lozēkta weetā maš. minūtēs eeceekamas weenumehr referiwē efošas jauns lozēkšis, kamehr ja dīnejs īstuhšis sobš, mašīnait īlgi jastahw dīstā, kamehr jauns rats dabūtis weetā.

Laukfaimneeku sabēdriba

„Pafchpalihdšiba” (Selbsthilfe)

Rigā, Walnu eclā № 2, pēc pulwera torna.

Balkin un Ko. Rigā,

Karka eclā № 13, pretim Jelgawas-Lukuma wofšalim.

Laukfaimneezības un moderneezības mašīnu noliktawa

peedahwā:

Rabības un peena plaujamās mašīnas „Buckeye” no flawenās un wezakās Amerikas fabr. Kullmann, Miller Co. Seena plaujamās mašīnas

no Walter A. Wood fabrikās. Rabības plaujamās mašīnas „Continental” no Johnston Harvester Co. „Deborne” zirgu grabbekti.

Ženas wislehtakās, pīrkščannas nolihgumi wispeenehwigatee.

Wisfadas mašīnas uš galwošannu.

Schnitu sīhmesčhannas un peegreesčhannas mahziba

Rigā, Aģenskalnā, Kalužema eclā № 5.

Daru žeen. drehneeku kungeem it laipni īnamu, ka peenemu sīhmesčhannas un peegreesčhannas mahzibā lairā lairā par mehrenām ženam, pašneegdamis mahzibu pehž weegli saprotamas Berlīnes leclās drehneeku akadēmijas sistēmas. Kuris turpinajas 2-4 nedēlas turpat usņemos wisfaduš

ķungu apgehrbus

pagatawot pehž wisjaunatās sašonas.

Kreetnis darbs un mehrenas ženas.

Wisā žeenibā

Fried. Dankerowig.

Īglītožees diplomets Berlīnes drehneeku akadēmīks.

3 leetoti, labi ušturejūščees

uhdensrati

ar klast peederīgām windām, tapām, rokām u. t. l. un 2 žemurītemi lehti pahrdobamī Keel-Gezawas uhdensrati.

Otto Stephany,
Keel-Gezawas uhdensrati malu nomēeks.

Wauštas

pīlfehtas skolā

sahftees ušwemščhannas ešfament 8. augustā, pulkšt. 9 no rīhta un turpinātees 9. un 10. augustā; kas wehlās tikt usnemti, teem jāceerodās nepezeješčhāmī 8. augustā. — Jaustrahda kīstamā un balu potēščhannas sīhme.

Diščkopības beedriba „Drawa”.

4. augustā 1902. gadā, pulkšt. 1 pehž pūfē.

šapulze

Upesmuīščas skolā.

Nams pahrdodams. — Klastas sīnas Walles eclā № 40, Jelgawā.

Čhrščku ogas awenes šarkanās jahnogas melnās jahnogas kīrščus ahbolus pluhmes renklodes u. t. t.

pehrt wisfada dandsumā un par peenehwigām ženam

Īstiju Sabēdriba

Rankowšky & Riccop,
Jelgawā, Dobeles eclā № 40.

Rabi uskojtas

Bergu mahjās, 233 pūhr. weet. leclās, atronās Kurjem. gub., Lukuma aprīkē, Wez-Mužes pagostā, 2 weršes no franģijas, ar labam eštam ar un bej inventara pahrdodamas. Mahju robežlās dabonamī pīemī, tabešt war arī taltu žepļi taltit. Luwatas sīnas dabonamas pēc mahju īpafšneeka S. Leekūna, kas turpat dīhwo.

It jaunās labakās

Stotu sīlkes

pahrdod leclā īšwehlē

Fr. Weidemanis,
Jelgawā, labības un materialprešču weifals.

Mag.

J. Hertela

apteel. preščku pahrdotawa

Jelgawā Pasta eclā № 13, peedahwā

leclā īšwehlē wisfaduš līhdsfelkus preekš matu, ahdas un sobu kofščhannas, tā arī pūku šmarščas un toaletes seepes no eevehrojamatām eekšč. un ahršemes fabrikām.

Dr. Beelajews

runajams dšendščhannas palihdšibā un keeweščhu sīmbās otrbeendās no pīst. 10-1 pūfē, un peektēendās „10-1”

Jelgawā, Satajā eclā № 23.

Keifarenes Marijas Mešandronas Jelgawas aju sīmneeku ešrahde tagad atronās Katoļu un Annas eclās stuhri № 32.

Dr. med. K. A. Belikowšis.

Dšihwoju

tagad Jelgawā, Pasta eclā № 1. Runas sīndas darbēendās no 9-1 pr. p. un 3-5 pehž p. p. Ewehth. no 9-10 un 2-3 p. p.

Sobu ahršes Zinowšky.

Sobu ahršti

Frižis un Strīščhannas Weinberg

peenem sobu sīmneekus

Dufaišču pag. Raf-Strīščhannas mahjās.

Pasaules flawenās

Deeringa

plaujamās mašīnas

Rigā, Kauf-eclā № 17.

Dobelē.

Mahziba manā skolā sahftees 5. augustā.

Skolotajs P. Franzmann.

Stolneezes

atron laipnu panšiju līdš ar peepalihdšibu mahzibā, Jelgawā, Leclā eclā № 25, pēc Schulz kofes.